

РЕШЕНИЕ

№ 302

гр. София, 14.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Атанас Кеманов

Членове: Надежда Махмудиева
Снежана Бакалова

при участието на секретаря Ирена М. Дянкова
като разгледа докладваното от Атанас Кеманов Въззивно гражданско дело № 20221000502751 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното :

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение №10 от 05.04.2022г., постановено по гр.д.№49/2020г., ВдОС е отхвърлил предявеният от Ц. Т. К., ЕГН*****, действаща чрез своята майка и законен представител Т. К. К. срещу ЗД“Евроинс“АД, ЕИК121265113, иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за заплащане на сумата от 30 000/тридесет хиляди/лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания от травматични увреждания, причинени при ПТП на 14.09.2019г., ведно със законната лихва, считано от 14.02.2020г. – датата на изтичане на тримесечния срок за произнасяне по доброволната претенция до окончателното изплащане на сумата, като неоснователен и недоказан.

Срещу решението е била подадена жалба от ищцата Ц. К., в която се правят оплаквания за неговата неправилност.От събраните по делото доказателства се установява, че застрахованият водач е следвало да намали скоростта на движение при навлизане в населеното място и допълнително да я ограничи при доближаване на централната му част, възприемайки наличието на играещи деца, което не е направило.От заключението по допуснатата по делото САТЕ се установява, че същият е имал възможност да възприеме пострадалата, която е излязла от намиращия се наблизо магазин и тръгнала към пътното платно, когато е бил на разстояние на поне 38м. от мястото на настъпване на удара.Това

разстояние е било по-голямо от опасната му зона за спиране при избраната скорост на движение, поради което следва да се приеме, че ударът за него е бил предотвратим. Водачът М.И. не е намалил скоростта си на движение в момента, в който е възникнала опасност за движение, което е било причината да настъпи пътния инцидент, при който е пострадала ищцата. Същият е имал качеството на застраховано лице, което е основание за ангажиране отговорността на ответника в качеството му на негов застраховател. С оглед на горното моли съда да отмени обжалваното решение и постанови друго по същество, с което да уважи предявеният иск.

В срок е постъпил отговор от ответника ЗД“Евро инс“АД, в който се изразява становище за неоснователност на подадената жалба и правилност на решението. От събраните по делото доказателства се установява, че застрахованият водач не е бил длъжен да предвиди, че пострадалата ще навлезе внезапно на пътното платно, тъй като тя не е била видима за него. Ударът за водача е непредотвратим, касае се за случайно деяние, което изключва отговорността му и тази на неговия застраховател. Моли съда да потвърди обжалваното решение като правилно.

С определение №60/09.06.2022г., постановено по гр.д.№49/2020г., ВдОС е оставил без уважение искането на ответника за изменение на решението в частта за разноските.

Срещу определението е била подадена частна жалба от ответника ЗД“Евро инс“АД, в която се правят оплаквания за неговата неправилност. За да остави без уважение направеното искане съдът е приел, че ищцата не следва да носи отговорност за разноски, тъй като на основание чл.83, ал.2 от ГП е освободена от задължението за заплащане на такси и разноски. Този извод е необоснован, тъй като отговорността за разноски не е обусловена от материалните възможности на страната. Моли съда да отмени обжалваното определение и постанови друго, с което да уважи искането на ответника за присъждане на разноски.

Ищцата е депозирала отговор на подадената частна жалба, в който се изразява становище за нейната неоснователност, тъй като страната има право да претендира разноски само в случая, в който е представила списък по чл.80 от ГПК до приключване на последното съдебно заседание.

Съдът като съобрази твърденията и възраженията на страните, както и представените по делото доказателства намира за установено следното от фактическа и правна страна :

По подадената въззивна жалба :

-

Жалбата на ищцата е в срок и производството пред въззивния съд е процесуално допустимо. Разгледана по същество е частично основателна.

Обжалваното решение е валидно и допустимо, поради което съдът е обвързан от направените в жалбата оплаквания, които касаят неговата правилност. Страните по делото не спорят само по отношение на това, че пътният инцидент, в който е участвал водачът на

л.а.“Деу“, модел „Ланос“ с рег.№*** М.И., е имал качеството на застраховано лице по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, сключен с ответника.

За да бъде ангажирана отговорността на застрахователя е необходимо да се установи, че ПТП, при което е пострадало трето лице, е било причинено виновно и противоправно от застрахования водач. За установяване на механизма на настъпване на ПТП са изслушани свидетели и е допусната САТЕ, заключението по която се основава както на събраните по настоящото производство доказателствени средства, така и тези, които се съдържат в образуваното във връзка с инцидента досъдебно производство. Гражданският съд няма право да основе изводите си пряко на събраните по наказателното дело доказателства, тъй като те са събрани по друго производство, но не съществува процесуална пречка експертът да изготви заключението си при тяхното съобразяване.

От заключението по допуснатите по делото първоначална и повторна САТЕ, кредитирани от съда като обективно и компетентно дадено се установява следния най-вероятен от техническа гледна точка механизъм на настъпване на ПТП : на 14.09.2019г. в с.Воднянци, водачът на л.а.“Деу“, модел „Ланос“ с рег.№*** се е движил по ул.“Първа“ в посока с.Карабинци със скорост от около 52км.ч.Наближавайки №37, където се помещава магазина на ЕТ“П.-П. С.“, от него излиза пешеходката Ц. К. – дете на бг. и тичайки пресичане на тротоара и улицата, без да се спира или оглежда, и след като е изминало около 2м. по платното за движение, се блъска с дясното рамо в дясното странично огледало на преминаващия автомобил и пада върху асфалта. При избраната скорост на движение ударът за водача е непредотвратим, тъй като и при предприето аварийно спиране не е имал техническа възможност да избегне инцидента.

От допълнителното заключение са установява, че към момента на излизане на детето от магазина, то е попадало в зрителното поле на водача и е могло да бъде възприето в момент, в който той се е намирал на разстояние 38м. от мястото на настъпване на удара. Тъй като дължината на опасната зона за спиране на автомобила е била 32м., ако водачът е предприел действия по спиране движението на автомобила ПТП е нямало да настъпи. От показанията на св.И. и И., кредитирани от съда като обективни и в резултат на непосредствени впечатления се установява, че пътният инцидент е настъпил в района на центъра на с.Воднянци. Било е лятно време и мястото било оживено. Имало много деца, които са играели на площадката. Съдът не кредитира показанията на застрахования водач според който от дясно на платното за движение е нямало хора, тъй като е заинтересован от изхода на делото и същите се намират в противоречие с останалите свидетелски показания. Според ТР№28/28.11.1984г. на ОШНК на ВС, „задължението за намаляване на скоростта или за спиране на превозното средство е в зависимост от момента на възникване на препятствието за движението, независимо дали същото е на платното за движение, или извън него. За начало на възникване на опасността следва да се приеме моментът, когато например един пешеходец се насочва от тротоара или банкета към платното за движение, преди още да е стъпил на него, и с поведението си явно или очевидно показва, че във всички случаи ще навлезе в платното за движение. Отдалечеността от платното за движение е без

значение, щом като логичното развитие на пътната ситуация ще доведе до навлизане в него непосредствено след това. Моментът на възникване опасност за движението е въпрос фактически и той не може да бъде свързан с формалния критерий - определена част от пътя. Когато се касае до деца, дори и да се намират на тротоара или банкета, или на по-голяма отдалеченост от платното за движение, те представляват възникнала опасност за движение, независимо от тяхното разположение в обхвата на пътя“.В същия смисъл е и разпоредбата на чл.117 от ЗДвП, според която „при приближаване към място, където на пътя или в близост до него се намират деца, водачът на пътно превозно средство е длъжен да намали скоростта, а при необходимост - и да спре“. Водачът е могъл да възприеме играещите от дясната му страна деца, които са били извън платното за движение, както и пострадалата, което е налагало да намали скоростта на движение, за да може да при необходимост да преустанови движението на автомобила.Същият не е сторил това, поради което следва да се приеме, че инцидентът е причинен от него виновно и противоправно, което е формално основание за ангажиране отговорността на неговия застраховател.

От заключението по допусната по делото СМЕ, кредитирано от съда като обективно и компетентно дадено се установява, че вследствие на пътния инцидент ищцата е получила фрактура в горната трета на лявата раменна става.Няма медицинска документация от която да се установи, че лицето е получило мозъчно сътресение.По отношение на травмата в областта на лявата ръка е била проведена оперативна интервенция, като е извършено закрито наместване на фрактурата без вътрешна фиксация, поставена е гипсова имобилизация за срок до 45дни.По делото не е приложена медицинска документация за проведени рехабилитационни, физиотерапевтични и каквито да е било процедури, включително и контролни прегледи.Вещото лице е формирало извод за пълно възстановяване на здравословното състояние на пострадалата и липсата на остатъчни явления.

Предвид горното, сравнително краткият възстановителен период и благоприятната прогноза за бъдещото развитие на здравословното състояние на пострадалата, съдът намира, че на лицето следва да се присъди обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000лв.

Налице са основания за намаляване размера на обезщетението, тъй като с поведението си пострадалата е допринесла за настъпване на увреждането.Съгласно т. 7 от ППВС № 17/1963 г., предпоставка за приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпИ. вредоносен резултат.Тази преценка е обусловена от осъществени от пострадалия конкретни действия или бездействия, с които той е способствал за настъпване на вредоносния резултат, като е ирелевантно дали те са виновни или не. Приема се, че разпоредбата на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е приложима и в случаите, когато пострадалото малолетно или непълнолетно лице е допринесло за настъпване на вредите, поради неупражнен по отношение на него контрол от родителите /решение № 88 от 12.09.1962 г. по гр. д. № 83/62 г. на ОСГК на ВС /.В процесния случай се установява, че една от причините за настъпването на инцидента е поведението на ищцата,

която внезапно е навлязла на платното за движение, вследствие на което е настъпило съприкосновение с управлявания от застрахования водач автомобил. Приносът на пострадалата и водача е равен, поради което определеното обезщетение от 10 000 лв. следва да бъде редуцирано наполовина.

Предявеният иск е частично основателен и следва да се уважи за сумата от 5 000 лв., а за разликата до пълния претендиран размер се отхвърли като неоснователен.

Разпоредбата на чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ предвижда, че законната лихва върху присъденото обезщетение следва да се присъди с изтичането на 15 работни дни от предявяване на претенцията, при условие, че със същата са представени всички необходими доказателства за установяване основанието и размера на претенцията. В процесния случай към претенцията за плащане са представени доказателства, от които се установява настъпването на застрахователното събитие и легитимацията на ищеца да претендира обезщетение за неимуществени вреди от претърпените травматични увреждания, поради което законната лихва се дължи, считано от датата на сезиране на застрахователя до окончателното изплащане на сумата. С оглед диспозитивното начало претенцията следва да се уважи от посочения в исковата молба момент, който е последващ този на подаване на искането до застрахователя.

Налице е несъвпадане на изводите на първоинстанционния и въззивния съд в частта, в която предявеният иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди е бил отхвърлен за сумата от 5 000 лв., ведно със следващата се законна лихва, поради което решението в посочената част като неправилно следва да бъде отменено и постановено друго по същество, с което претенцията се уважи до посочения размер. В останалата част решението следва да бъде потвърдено.

В полза на въззиваемия следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция от 100 лв., а на адв. Й. Д. адвокатско възнаграждение за предоставеното безплатно процесуално представителство, което за двете инстанции е в размер на 376.66 лв.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати по сметка на съда държавна такса от 6% върху присъденото обезщетение, която възлиза на 300 лв., както и заплатените от бюджетните средства възнаграждения за вещите лица от 200 лв.

По подадената частна жалба :

Жалбата е в срок и е допустима. Разгледана по същество е основателна. Безспорно е по делото, че ищцата е била освободена от задължението за заплащане на държавна такса и разноски. Това обаче се отнася до таксите и разноските, които се дължат към бюджета на съответния съд. По силата на чл. 78, ал. 3 от ГПК, при отхвърляне на исковете им, тези ищци на общо основание дължат заплащане на всички разноски, направени от насрещната страна по делото, тъй като с предявяването на неоснователни претенции са им причинили вреда,

изразяваща се в заплатените от нея такси и разноски в производството, която вреда следва да бъде обезщетена.

Налице е несъвпадане на крайните изводи на първоинстанционния и въззивния съд, поради което обжалваното определение като неправилно следва да бъде отменено, а искането за изменение на решението в частта за разноските уважено. На страната следва да се присъди сумата от 450 лв., представляваща възнаграждения на вещите лица по допуснатите по делото експертизи, както и юрисконсултско възнаграждение от 100 лв.

Предвид горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ определение №60/09.06.2022г., постановено по гр.д.№49/2020г. на ВдОС, като вместо него **ПОСТАНОВЯВА :**

ИЗМЕНЯ решение №10 от 05.04.2022г., постановено по гр.д.№49/2020г. на ВдОС в частта за разноските, като **ОСЪЖДА** Ц. Т. К., ЕГН*****, действаща чрез своята майка и законен представител Т. К. К. срещу ЗД“Евроинс“АД, ЕИК121265113 сумата от 550/петстотин и петдесет/лв., представляваща направените пред първоинстанционния съд разноски.

ОТМЕНЯ решение №10 от 05.04.2022г., постановено по гр.д.№49/2020г. на ВдОС в частта, в която е отхвърлен предявеният от Ц. Т. К., ЕГН*****, действаща чрез своята майка и законен представител Т. К. К. срещу ЗД“Евроинс“АД, ЕИК121265113, иск с правно основание чл.432, ал.1 от КЗ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ПТП, настъпило на 14.09.2019г., до размер на сумата от 5 000/пет хиляди/лв., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 14.02.2020г. до окончателното изплащане на сумата, както и в частта на присъдените на ответника разноски за разликата над 458.33/четиристотин петдесет и осем цяло и тридесет и три/лв., като вместо него **ПОСТАНОВЯВА :**

ОСЪЖДА ЗД“Евроинс“АД, ЕИК121265113 да заплати на Ц. Т. К., ЕГН*****, действаща чрез своята майка и законен представител Т. К. К. сумата от 5 000/пет хиляди/лв., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 14.02.2020г. до окончателното изплащане на сумата, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени от ПТП, настъпило на 14.09.2019г.

ПОТВЪРЖДАВА решение №10 от 05.04.2022г., постановено по гр.д.№49/2020г. на ВдОС в останалата му част.

ОСЪЖДА Ц. Т. К., ЕГН*****, действаща чрез своята майка и законен представител Т. К. К. да заплати на ЗД“Евроинс“АД, ЕИК121265113 сумата от 100/сто/лв.,

представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция.

ОСЪЖДА ЗД“Евроинс“АД, ЕИК121265113 да заплати на адв.Й. Г. Д. от САК сумата от 376.66/триста седемдесет и шест цяло и шестдесет и шест/лв., представляваща възнаграждение по реда на чл.38 от ЗАДв за производството пред двете инстанции.

ОСЪЖДА ЗД“Евроинс“АД, ЕИК121265113 да заплати по сметка на Софийския апелативен съд сумата от 500/петстотин/лв., от която : 300/триста/лв. – дължима държавна такса ; 200/двеста/лв. – заплатени от бюджетните средства на съда възнаграждения на вещите лица.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в месечен срок от връчването му на страните пред ВКС по реда на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____